

Gjeldende regelverk

Gjeldende regelverk om varer av edelt metall finner du på www.lovdato.no:

- LOV-2010-09-03-52 - Lov om varer av edelt metall mv. (edelmetalloven),

- FOR-2011-01-10-12- Forskrift om varer av edelt metall mv.,

Kontaktinformasjon:

Telefon sentralbord: 64 84 84 84

E-post: postmottak@justervesenet.no

Justervesenet som ansvarlig myndighet for edelmetall

Ved den nye loven som trådte i kraft 1. januar 2011 ble Justervesenet utpekt som forvaltningsmyndighet for varer av edelt metall. Dette innebærer at Justervesenet:

- Utfører markedskontroller på stikkprøvebasis, og kontrollerer om:
 - varene er stemplet med finhets- og ansvarsmerker,
 - finhetsstandardene er i samsvar med kravene i loven,
 - ansvarsmerkene er registrert hos Patentstyret eller meldt til Justervesenet hvis varen er importert fra et EØS-land,
 - finheten på varen er i samsvar med finhetsstemplet på varen.
- Informerer om regelverket for varer av edelt metall.
- Administrerer anvendelse av CCM i Norge.

Hvis kravene i regelverket ikke oppfylles, har Justervesenet mulighet til å ilegge sanksjoner, for eksempel omsetningsforbud.

Dette betyr også at Justervesenet skal ha uhindret adgang til steder og innretninger når det er nødvendig for å føre tilsyn. I tillegg kan Justervesenet ta stikkprøver av varer for å kunne analysere innholdet av edelt metall. Etter analysen skal Justervesenet returnere varene, bortsett fra de delene som går tapt. Den det foretas slik kontroll hos, kan ikke kreve å få dekket tap eller kostnader som er påført under utførelse av kontrollen.

Finansiering av tilsyn

Justervesenets tilsynsbesøk er lovpålagt og finansieres av et årsgebyr. Årsgebyret betales av hvert utsalgssted som omsetter edelt metall eller varer av edelt metall, uavhengig av om de får tilsynsbesøk det gjeldende året. På denne måten er alle berørte med på å betale kostnadene ved tilsyn, og bidrar med dette til at tilliten til bransjen opprettholdes. Nærings- og Fiskeridepartementet fastsetter størrelsen på årsgebyret.

Edelmetall

Smykke og foto:
Arne Nordlie AS.

Hva sier regelverket?

Og hva betyr det for deg som forhandler?

Justervesenet

- i Norge måles det rett

Hva er egentlig edelmetall?

Varer av gull, sølv og platina defineres og kan markedføres som edelmetall, gitt at varens masse eller deler av varens masse består av minst:

- 375 tusendeler gull
- 800 tusendeler sølv
- 850 tusendeler platina

Produsenter, grossister, importører og selgere har ansvaret for at varene som selges som edelmetall oppfyller lovens krav om finhet og merking. Ur av edelt metall dekkes også av loven.

Gull-ur med påført finhetsmerke.
Foto: Justervesenet

Krav til merking

Finhetsstempel og ansvarsmerke er obligatoriske stempeler for varer som markedsføres eller omsettes som varer av edelt metall. Det finnes unntak for ansvarsmerke dersom det ikke er teknisk mulig å ha det stemplet på varen, f. eks. hvis varen er for liten.

Finhetsstempel

Finhetsstempel viser varens finhet og skal gis i tusendeler. En finhetsstempel 585 viser f. eks. at 58,5 % av varen er av edelt metall. Det er tillatte finheter for hvert edelmetall;

- For gull: 999, 916, 750, 585 og 375
- For sølv: 999, 925, 830 og 800
- For platina: 999, 950, 900 og 850

Hvis en vare av edelt metall har en finhet som ligger mellom to definerte standarder, skal finhetsmerket stemples med den nærmeste lavere definerte standard.

Del av kjedesmykke, hvor finhets- og ansvarsmerke er påført. Smykke og foto: Arne Nordlie AS.

Ansvarsmerket

Ansvarsmerket skal identifisere den som er ansvarlig for at varens finhet er i samsvar med det påførte finhetsstempelet. Norske produsenter og importører av varer av edelt metall skal sørge for å få ansvarsmerkene registrert hos Patentstyret, i likhet med land utenfor EØS. Ansvarsmerker fra EØS-land trenger ikke å registreres i Patentstyret, men skal meldes til Justervesenet.

NB: Husk at ur regnes som edelt metall dersom finheten tilsier dette. Husk også at Sveits ikke er et EØS-land og at dersom man importerer edelt metall derfra, må ansvarsmerket registreres hos Patentstyret.

Internasjonale kontrollstempeler

Norge er medlem av Hallmarkingkonvensjonen, konvensjonen om kontroll og merking av varer av edelt metall. Varer som er stemplet i samsvar med konvensjonens krav kan selges i alle medlemsland uten videre krav til nasjonal merking. Konvensjonens krav består av strenge kontrollprosedyrer inklusive finhetsanalyser. Justervesenet er ansvarlig myndighet for anvendelse av konvensjonsstempelet CCM (Common Control Mark) i Norge.

En CCM-merket vare av edelt metall skal ha fire stempeler: CCM-merket, nasjonalt kontrollmerke (løven i Norge), finhetsmerket og ansvarsmerket til produsenten av varen. CCM-merket inneholder en balansevekt og en finhet i ramme. Rammeformen angir hvilket edelt metall varen er laget av, f. eks.:

Edelmetall	CCM-stempel	Nasjonalt Kontrollstempel
Sølv		
Gull	